

[Victor Pürschel.]

imod har det haft en ulykkelig Evne til at holde fast ved sin Forsvarsnihilisme til Ulykke for dette Land. Saaledes kunde der nævnes flere Eksempler. Men det er ikke mit Ønske at holde nogen lang Tale i Dag. Jeg har kun ønsket at gøre nogle forholdsvis korte Bemærkninger.

At det radikale Parti ikke befinder sig vel ved Samarbejdet, er forstaaeligt. Det er et Fænomen, der viser sig, hver Gang vi nærmer os et Valg, og derfor ser vi ogsaa hver Gang, at man der forsøger at hævide en vis Selvstændighed, at man siger, at dette eller hint sker ikke, saa længe Socialdemokratiet er i Samarbejde med Radikalismen. Senest har vi „Politiken“s Leder i Dag. Men vi ser alligevel, at det radikale Parti har ladet sig slæbe med paa en lang Række Omraader til Ting, som har vakt den allerstørste Beklagelse i radikale Vælgeres Kreds. Den, der engang imellem ser det lille vemodige Blad, som radikal Ungdom udgiver, kan tale med om, hvor stærk Utilfredsheden er.

Det maa ogsaa i Sandhed være vanskeligt for det radikale Parti med sin Grundindstilling at staa i Samarbejde med et Socialdemokrati, i hvis Hovedorgan der nylig stod noget om, at Demokrati værnes bedre ved Magt og Vilje end ved Ord — et kort Citat haaber jeg, jeg har Tilladelse til: „vi tilstaar, at hvis vi har Valget mellem at se Demokratiet gaa under eller at lade Demokratiet i Tide standse de nedbrydende Kræfter med Magt, da vælger vi det sidste“. En saadan Udtalelse er overordentlig karakteristisk for Frihedsrespekten i Regeringspartierne; den er overordentlig karakteristisk for Tendensen, og den er efter min Mening ogsaa malende det Socialdemokrati, man vil møde, i det Øjeblik det kommer til at staa klart over for, at Magten er ved at glide det af Hænde. Det er nemlig rigtigt, som det er sagt, at Socialdemokratiet er overordentlig tilbøjeligt til at forveksle Begreberne Demokrati og Socialdemokrati, og de er nu engang ikke identiske.

Den konservative Ordfører gjorde nogle Bemærkninger, der vakte megen Munterhed, om den radikale Tendens, der gik ud paa at sige: ikke mere Magt til Statsministeren. Jeg vil altid være en Ven af Humor og mener, at jeg ogsaa er i Stand til at nyde den specielle Form for Humor, der kaldes Galgenhumor, og derfor nød jeg ogsaa denne Udtalelse. Men det forekommer mig unægtelig lidt vanskeligt at se det logiske i, at man for at undgaa at

give mere Magt til Statsministeren skulde stemme konservativt ved de kommende Valg.

Disse Valg drejer sig om Forfatningen, og der skal de Konservative jo medvirke til Gennemførelse af den Forfatning, om hvilken Statsministeren for nylig, da han talte til Fagforbundene, sagde: Vi staaar i Begreb med at gennemføre en Forfatning, der skal sikre os Magten. Det er altsaa Statsministerens Vurdering af Situationen: en Forfatning, der skal sikre os Magten! Det er jo ikke netop den Begrundelse, der gives fra konservativ Side, naar man anbefaler at stemme for Forfatningen. Der giver man den stik modsatte Begrundelse: at saa skal det være saa meget lettere at faa væltet dette Ministerium. Men enhver, der har fulgt med i dansk Politik, maa vist dog, naar det drejer sig om at afveje, hvem der er dygtigst til at vurdere en Situation, sige, at det er i Forholdet mellem disse to Politikere ubetinget Statsministeren, der maa faa Fortrinet.

Jeg vil her gerne fremdrage en Udtalelse af Statsministeren. Han sagde med Henblik paa 21 Mands Udvalget, at et Udvalg afslutter sit Arbejde, og først derefter præciserer Ministeriet som Regel sit Standpunkt. Hvis den højtærede Statsminister havde taget det Standpunkt i Forfatnings-sagen, havde denne efter min Mening ligget adskilligt lykkeligere, end den gør i Øjeblikket. Det havde været meget lettere, end Tilfældet er nu for de Herrer, der skal ud og forsvare den, at sige, at den kommer til Verden paa en demokratisk Maade. Men her anlægger man som bekendt en helt anden Betragtning. Her mødte man med et fuldt færdigt Resultat over for Rigsdagen.

Om det Valg, vi nu gaar til, siger den højtærede Statsminister, at det er ikke et en-enkelt-Sags-Valg. Ja, hvad er det da? Den kommende Samling skal kun beskæftige sig med een Sag, med Forfatningen. Der er ingen anden Mulighed for i den kommende Samling at tilkendegive Tilslutning eller Modstand mod Ministeriet end i denne ene Sag. Det er der ikke, og derfor bør Vælgerens Afstemning ogsaa bestemmes af Hensynet til denne Sag — ganske naturligt, som det ogsaa er sagt bl. a. af Landstingsmand Fog-Petersen i „Tidens Stemme“, hvor han har sagt, at man kan ikke vælge mellem en Forfatningstilhænger og en Forsvarsven. Det er ikke det, der er Valget. Det, der er Tale om her, er et Forfatningsvalg. Og det, der skete i 1915, var da ogsaa det rigtige: at